JOSEP MASSANA.

Engreixament de porcs

L'engreixament de porcs és la funció més senzilla que existeix en l'explotació del bestiar. Cuidar i fer treballar animals de peu rodó, tenir vaques de cria i treball, o vaques de llet, un ramat d'ovelles o cabres de llet, fer criar les truges, recriar mules, engreixar vedells, etc., són coses molt més complicades que engreixar porcs.

La producció de bestiar o la cria, recria i engreixament ve a ésser com els demés negocis, que els que es porten bé donen ganàncies; els negocis que es practiquen malament s'acaben sempre perdent-hi.

Tots els negocis estan ordenats en unes quantes regles elementals, que aquell que no les segueix, en surt perjudicat. L'engreixament de porcs és un negoci com els altres i està així mateix subjecte a unes quantes regles que el pagès o ramader que les practiqui ha de guanyar diners per força.

Un engreixament de porcs comporta les regles següents:

1.ª Compra del porcell, garrí o nodrís.

2.ª Higiene de la corralina, aixoll o cort.

3.ª Vacunació.

4.ª Alimentació.

5.ª Els comptes.

Anem a desgranar aquestes regles i donar una idea de cada una d'elles.

1.ª *Compra del porcell, garrí o nodrís.* — Es un fet que passa sovint el de què quan se compra una porcellada sempre sol haver-n'hi un

AGROLYSINE, anticriptogàmic, bactericida general.
Específic en les malalties de la patata, cep, pomera, etcètera

que durant l'engreixament es queda endarrerit, menjant, emprò, igual que els altres. A aquest porc sembla que el menjar no li faci profit. I això és un destorb i una pèrdua per l'engreixador de porcs.

Doncs, havent-hi porcs que s'engreixen bé i altres malament, ¿hi ha alguna senyal en els porcells, garrins o nodrissos que permeti conèixer quin resultat donarà el porc que es vol comprar?

Els porcs que donen bon resultat són els que tenen el front molt enfonsat, el morro curt, xatos; les orelles posades en forma de visera, força separades una d'altra, el coll gruixut; l'espatlla molsuda, plena; la costella arrodonida; el ventre no gaire gros; l'espinada recta i aplanada; les anques grosses; les cuixes plenes, rebotides; les quatre cames curtes. L'animal vist de costat haurà de tenir les cames de davant com una V, és a dir ben amples de la part del colze i els peus com més petits millor. Mirant l'animal per la part del darrera, tindrà les anques gairebé quadrades, i millor encara uns sacsons, un poc més amunt del garró, amb carns de les cuixes una mica penjants, com si li caiguessin les calces.

L'engreixador de porcs no comprarà mai, per baix que sigui el preu, els porcells, garrins o nodrissos que tinguin el front poc enfonsat i el morro recte i llarg; les orelles molt llargues, el coll prim; les espatlles mancades de carn, begudes; la costella aplanada; l'espinada com d'esquena d'ase; el ventre gros, penjant; les anques d'ametlla, escardalencs; les cuixes primes. Aquests animals vistos de costat tenen l'espinada molt arquejada, el ventre molt alt de terra; les cames del davant tan gruixudes són del capdemunt com del peus, que són molt grossos. Vist de darrera, tot el cos és estret i les anques i cuixes, com si les haguessin premsat.

Els porcells que siguin com els primers, són els que s'han de comprar. No hi fa res que valguin un o dos duros més. Els altres, els cama llargs i de cos estret no els volgueu, ni a donar.

2.ª *Higiene de la corralina, aixoll o cort.* — Les corts o corralines han de tenir les parets llises; a terra, encimentat, però amb petits canalons o bé millor encara una barreja de ciment i grava perquè els animals no rellisquin; el sòl tindrà una pendent regular per a escórrer els orins i l'aigua amb què es netegi l'aixoll. La mitja llum és favorable a l'engreixament. La cort es netejarà cada dia. Els porcs han de tenir una bassa amb aigua clara on banyar-se, o bé així que comença de fer calor s'han de ruixar amb una regadora o una manguera dues, tres o quatre vegades cada dia, segons la calor.

La pell dels porcs s'ha de tenir neta. Un porc que es grati sovint no s'engreixa tan de pressa com aquell que reposa tranquilament.

3.ª *Vacunació.* — Els porcells s'han de vacunar contra el *mal roig*, de dos a quatre mesos. Essent el mal roig la malaltia més freqüent n'hi ha prou, per regla general, en vacunar contra aquesta per a garantir la vida econòmica del porc, o sigui fins als dotze mesos, puix la vacuna del mal roig guarda les seves virtuts per tot un any.

Alimentació. — El mètode més segur d'alimentar bé és el de donar als porcs tant menjar quan vulguin.

La ració se'ls ha de repartir en tres àpats: al matí un àpat de granes o farines, turtós, és a dir, d'aliments concentrats; al mig dia, un poc de verd o trumfes o bledarave; a la tarda, el darrer àpat igual que el del matí.

Fins a quatre mesos la ració deurà estar composta al menys de la meitat de granes de tabella o de turtó i l'altra meitat de granes d'espiga. A mida que el porc va avançant es va disminuint les granes de tabella augmentant les d'espiga.

Una cullerada de farina d'ossos és molt convenient pel desenrotllament de cada porc.

La quantitat d'aliments que s'ha de donar al porc ha d'ésser la que pugui menjar l'animal. És el porc i no el seu propietari el qui ha de regular la quantitat de la ració.

Els comptes. — S'ha de comptar no solament el què s'ha guanyat o perdut, sinó que és necessari calcular el que es pot guanyar abans d'empendre un negoci.

Els comptes per l'engreixament del porc són senzills; comprenen el següents extrems:

a) Cost del porcell.

b) Cost de l'alimentació.

c) Valor de la venda del porc.

Suposem que el porcell en el moment de comprar-lo pesa 20 quilos i que ha costat 70 pessetes.

D'aquest porcell en volem fer un porc de 120 quilos pes viu.

Ara, bé; en un porc de les condicions descrites més amunt, alimentat en la forma que s'ha dit, cada 100 quilos d'aliments concentrats (grans, farines, turtós, etc.) produiran uns 20 quilos de pes viu. O sigui que per augmentar el pes del porc de 100 quilos se n'hauran de menester 500 d'aliments.

L'augment de pes viu de 100 quilos es pot fer guanyar en sis mesos, de manera que quan el porc de 120 quilos es portarà a l'escorxador tindrà vuit mesos.

Els comptes seràn:

Cost de l'animal.	70 ptes.
Cost de 500 quilos d'aliment a 36 pessetes els 100 quilos.	180 „
El porc de 120 quilos, costarà en total.	250 ptes.

Un porc de pes viu de 120 quilos tindrà aproximadament una merma del 25 per cent, o sigui que net pesarà 90 quilos.

Si el quilo de porc, net, es paga a 3'60, 90 quilos valdran 324 pessetes. Llavors:

Valor de la venda del porc.	324 ptes.
Cost total del porc	250 „
Guany.	74 ptes.

Aquests comptes no són pas portats rigorosament, però són prou per a donar una idea de com han de plantejar-se els termes del problema.

Les despeses de vacunació, de lloguer de la corralina, de la persona que el cuida, etc., poden ésser compensades per la valor dels fems que haurà produït de l'animal.

M. ROSSELL I VILA.

Professor de Zootècnia
a l'Escola Superior d'Agricultura

Conreu del castanyer com a espècie forestal